

Privat krigføring

Privat krigføring.

Asbjørn Sunde minner om mannen som skulle "ta en kanon og begynne for seg selv". Selv under en okkupasjon har ikke den enkelte borger rett til ut fra eget skjønn å bryte landets lov og derved utsette almenheten for fare, han må underordne seg en felles ledelse. Jeg hadde full ^{gjenn}~~rett~~ til å bruke uttalelsen om regjeringen i London og hjemmefrontens ledelse, ti deri lå at han visste at regjeringen var mot bankrøveriene og hjemmefrontens ledelse mot "likvidering".

Da han ga ordre f. eks. til sprengningen ved Mjøndalen visste han at han utsatte den norske togbetjenings og de norske reisendes liv for fare, og han burde ha forutsett den uundgåelige følge at tyskerne ville ta repres^salier. Men for hans suverene vurdering veiet disse hensyn mindre enn muligheten av å drepe en del tyske soldater. Fra velunderrettet hold har jeg ^{nu} fått følgende oppgave: tre tyske soldater ble drept, tretten tyske og norske ble såret, - Terboven krevet ikke 70, men 10 henrettelser. Dette siste fikk jeg 11. november bekreftet av en drammenser som deltok i samlingen av underskrifter^r på protestadressen, han mente at den hadde formildet tyskerne så de nøyde seg med 5 sonofre. Sunde har ikke skygge av bevis for sin oppgave ^{omtrent} 70 tyske militære omkom^y, men selv om så hadde vært, ville dette vært likegyldig for krigens forløp.

Hvorfor nevner han ikke størrelsen av de summer som ble tatt ^v med bankrøveriene? Hvor mange penger fikk gruppen av kommunistene og av Mil-org.?

(Denslags fakta bør legges fram.)

Gruppen drakk ikke bare etter aksjonene, men visstnokk undertiden også før. Riktignokk hevder Sunde (s. 120) at han forbød drikk forut for den planlagte "likvidering" i Gyldenløves gate (formodentlig 31. mars 1943) Det er meddelt meg at en av gruppen ved forhøret forklarte at han dengang var så beruset at han ikke kunne delta. Den ene av de to som ble stukket ihjel, skal ha vært en tilfeldig gjest.

Det er prisverdig at Sunde nå meddeler en nøyaktig liste over grup-
pens aksjoner. Han fralegger den delaktighet i ransforsøket og drapet i
Eker sparebank på Hokksund. Jeg retter derfor dette spørsmål til politi
og påtalemyndighet:

Hvad er det gjort for å oppklare dette drap?

Jeg har skriftlig uttalelse fra en embedsmann som personlig kjente
Holm, om hans nasjonale holdning. Skal allikevel drapet av ham dysses ned?

Sunde opplyser at politi og påtalemyndighet har undersøkt hans og
andre gruppers holdning og gitt dem absolusjon.

Derved har myndighetene sin holdning i alvorlige rettsspørsmål dik-
tere av politiske hensyn.

Om mulig enda verre er det dog at de ikke vil foreta en grundig
rettslig undersøkelse av mishandlinger og drap av krigsfanger etter fri-
gjøringen.

Islands regjering ~~grep inn og~~ fikk frigitt en islandsk borger som
var dømt til tyve år.

De tyske krigsfanger har ingen regjering til å hjelpe seg. Desto
varligere bør derfor ~~KRYKRYKING~~ de norske myndigheter være.

Vi skal ikke etterligne tyskernes skjendige rettsbrudd, men vise
vår moralske overlegenhet ved streng respekt for norsk lov og folkeretten.

7. mars 1996

Litteratur om og som nevner norsk frivillig frontinnsats

Brever fra germ. frivillige		Kamban 1943
Frontkjemperkontoret	Legionsminner	Viking 1943
Frontkjemperkontoret	Brever fra Per Wang	1942
Frontkjemperkontoret	Frontkjempersangbok	NS Rikstrykkeri 1943
Lie Jonas	Over Balkans 7 blåner	Blix 1942
Østring/Westbye	Det nye Norges sangbok	Gunnar Stenersen 1942
	NS-sanger	NS Rikstrykkeri 1942
Arneberg Svein	Tragedie i Karelen	Grøndahl/Dreyer 1993
Blindheim Svein	Frontkjemperbevegelsen	Hovedfagoppg. 1974
"	Nordmenn under Hitlers fane	Noregs Boklag 1977
Cranner Birger	Kjære Mamma. Tegning/Legionen	Kamban 1943
Christensen Chr.	Den andre siden	Cappelen 1988
Dahl Hans Fredrik	Vidkun Quisling II	Aschehoug 1992
Dahl Ole Andreas	Frontkjemperbevegelsen i Norge	Hovedfagoppg. 1972
Dahl Willy	Max Mauser - men Jonas Lie	Eide Forlag 1990
Dahl/Hjeltnes/Hagtvedt	Den norske nasjonalsosialisme	Pax 1982 + senere utg.
Dyrhaug Tore	Kimære	Gyldendahl 1980
Esper Ben (John Berggreen)	Tjerkassy. Ambulansekjører	Zak. København 1981
Fjørtoft Kjell	Veien til Østfronten	Gyldendal 1993
"	De som tapte krigen	Gyldendal 1995
"	På feil side	Gyldendal 1991
Frøshaug Harald	A social-psychiatric examination of young front-combatants	København 1995
Fürst Walter	Min sti	Eget Forlag 1981 Oslo
Furuseth Birger	Jeg var spion mot Sovjet	Eget Forlag 1959 (Rena)

Gogstad Anders Chr.	Helse og Hakekors	Alma Mater 1991 (Bergen)
Haast Erik (dansk)	Frikorps Danmark (Ilmensj.)	Lynge 1976
"	" Frostknuter	Lynge 1975
"	" Forrædere	Lynge 1975
Halle Frode	Fra Finnland til Kaukasus	Dreyer 1970
Halse Svein	I forreste linje	Dreyer 1970
Hamsun Tore	Mørk himmel over Puerto B	Gyldendal 1986
Hansson Per (Jensen)	Den farlige våren	Gyldendal 1983
Hewins Ralph	Quisling-profet uten ære	Store Bjørn 1966
"	Quisling-prophet without honour	London 1965
"	Quisling-Verrater ohne Patriot.	Druffel
Holter Karl	Frontkjempere	Store Bjørn 1951
Jensen Tom B.	Parti og plakater	Det norske saml. 1988
"	NS skrifter 1933/1945	Grafisk Media 1992
Johansen Per R.	Frontkjemper	Aschehoug 1992
Krabbe Oluf	Danske soldater i kamp	Odense universitet 1976
Kvanmo Hanna	Dommen	Gyldendal 1990
Landwehr/Frontkj.k.	Frontfighters/The Norw. Legion	Roger Hunt.Madison USA
" /Siegrunen	Killed Norw. SS-officers	R. Landwehr jr. nr. 3 1991 USA
Lærum Erik (Gjøvik fam.)	Dansk soldat i krig og fred	København 1955
Melsom Odd	På nasjonal uriaspost	INO 1975
Mytting Sigurd	Politisk dømt	Eget forl. 1954(Tretten)
Neulen Hans Werner	Europas verratene Söhne	Universitas 1982
Nielsen Roald Astrup	Eventyret om Solbris	Hans Martiniussen 1952
"	Solbris Ohoi	Hist. forlag 1985
"	La Fuga del Solbris	Buenos Aires 1983
"	The Solbris Escapade	" 1984

Norling Erik	Esquiador noruegos	FeldgrauBokfin. 13 Cadiz 1995
Olden Asgeir	Fødd skuldig	Samlaget 1988
Pryser Tore	Arb.brev og Nasjonal Samling	Tiden 1991
Ringdal Nils Johan	Mellom barken og veden	Aschehoug 1987
"	Gal mann til rett tid	Aschehoug 1989
Rødder		
Senje Sigurd	Forræder skutt	Cappelen 1981
"	Quislings gutt	Gyldendal 1973
"	Glemt soldat	Pax 1983
"	Dømte kvinner	Pax 1986
Skavang Kaare H.	Men mange ble igjen	Dreyer 1950
Steenstrup Knut	Dilemma	Grøndahl 1989
Stridsklev Inger Cecilie	Norske frontkjemper på Østfronten	Norsk tidsarb.med 6 1992
Steurich Alfred	Gebirgsj. im Bild/6 SS Nord	Munin Osnabrück 1976
Sørensen Øystein	Hitler eller Quisling	Cappelen 1989
"	Fra Marx til Quisling	Aventura 1983
Ulateig Egil	Dagbok frå ein rotnorsk nazist	Samlaget 1987

Enkelte bøker streifer bare inn på frontkjemperne eller en av dem.

De danske Krabbe/Haast/Lærum omtaler forhold nær opp til hva vi norske opplevet. (Lærums far var ordfører i Gjøvik, 2 brødre var frivillige som norske.)

Neulen har egne kapitler om norske frivillige.

Sangbøkene har med «våre sanger».